

Filmpolitiska frågor

Sammanfattning

Utskottet behandlar i detta betänkande regeringens proposition 2012/13:22 Bättre villkor för svensk film samt motionsyrkanden som har väckts med anledning av propositionen och motionsyrkanden om filmfrågor från den allmänna motionstiden 2012.

I propositionen redovisas 2013 års filmavtal som gäller för tiden 2013–2015 och som träffades den 25 september 2012 mellan staten, Sveriges Biografägareförbund, Folkets Hus och Parker, Riksföreningen Våra Gårdar, Sveriges Filmuthyrareförening u.p.a., Film- och TV-producenterna i Sverige ek. för., Nätverket för Regionala Filmproduktionscenter, Sveriges Television AB, TV4 AB, Modern Times Group MTG AB, SBS TV AB och C More Entertainment AB. Nätverket för Regionala Filmproduktionscenter är nytillkommen avtalspart i och med 2013 års filmavtal. SBS TV AB (tidigare Kanal 5 AB) valde att inte fortsätta som avtalspart under en tvåårig förlängning av 2006 års filmavtal, men är nu återigen part till avtalet. Regeringen godkände avtalet den 27 september 2012.

Vidare innehåller propositionen regeringens bedömning av filmpolitikens inriktning. Regeringen redovisar också sin bedömning av de förslag i Filmutredningens betänkande, Vägval för filmen (SOU 2009:73), som inte omfattas av filmavtalet.

I propositionen finns också förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229). Denna ändring gäller en hänvisning till det nya filmavtalet och dess parter. Förslaget innebär att filmavtalets parter även fortsättningsvis ska göra avdrag för sådana avgifter och bidrag till Stiftelsen Svenska Filminstitutet som avses i filmavtalet.

Utskottet tillstyrker propositionens lagförslag med ändring av ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna och avstyrker samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet finns 14 reservationer.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	6
Ärendet och dess beredning	6
Bakgrund	6
Propositionens huvudsakliga innehåll	7
Utskottets överväganden	8
Ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)	8
Filmpolitikens inriktning	9
2013 års filmavtal	10
Övriga filmpolitiska frågor	15
Reservationer	19
1. Övergripande inriktning, punkt 2 (S, V)	19
2. Framtida statligt filmstöd, punkt 3 (V)	19
3. Innehållet i filmavtalet, punkt 4 (SD)	20
4. Jämställdhetsmål, punkt 5 (S, V)	21
5. Jämställdhetsmål, punkt 5 (SD)	21
6. Åtgärder mot olovlig hantering av film, punkt 6 (MP)	22
7. Förbättrade villkor för producenter, punkt 7 (S)	23
8. Stöd till produktion av svensk film, punkt 8 (SD)	24
9. Stöd till distribution och visning av film i hela landet, punkt 9 (S, V)	24
10. Digitalisering av biografer, punkt 10 (S, V)	25
11. Stöd till import och lansering av kvalitetsfilm, punkt 11 (S, V)	26
12. Textning och syntolkning, punkt 12 (S, V)	27
13. Spridning av svensk film i utlandet, punkt 13 (S)	27
14. Filmarkivet i Grängesberg, punkt 14 (S, V)	28
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	30
Propositionen	30
Följdmotionerna	30
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2012	31
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	32

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. **Ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)**

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen enligt bilaga 2 med den ändringen att ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna får följande lydelse:

1. Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer och tillämpas på avgifter och bidrag som har betalats respektive lämnats från och med dagen för ikraftträdandet.

2. Äldre bestämmelser gäller dock fortfarande för avgifter och bidrag som har betalats respektive lämnats för tid före den 1 januari 2013.

Därmed bifaller riksdagen delvis proposition 2012/13:22.

2. **Övergripande inriktning**

Riksdagen avslår motion

2012/13:Kr1 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (S) yrkande 1.

Reservation 1 (S, V)

3. **Framtida statligt filmstöd**

Riksdagen avslår motion

2012/13:Kr326 av Lars Ohly m.fl. (V) yrkande 2.

Reservation 2 (V)

4. **Innehållet i filmavtalet**

Riksdagen avslår motion

2012/13:Kr3 av Mattias Karlsson (SD) yrkande 1.

Reservation 3 (SD)

5. **Jämställdhetsmål**

Riksdagen avslår motionerna

2012/13:Kr1 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (S) yrkande 5 och

2012/13:Kr3 av Mattias Karlsson (SD) yrkande 2.

Reservation 4 (S, V)

Reservation 5 (SD)

6. **Åtgärder mot olovlig hantering av film**

Riksdagen avslår motion

2012/13:Kr2 av Tina Ehn och Agneta Börjesson (båda MP).

Reservation 6 (MP)

7. Förbättrade villkor för producenter

Riksdagen avslår motion

2012/13:Kr1 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (S) yrkande 8.

*Reservation 7 (S)***8. Stöd till produktion av svensk film**

Riksdagen avslår motion

2012/13:Kr3 av Mattias Karlsson (SD) yrkande 3.

*Reservation 8 (SD)***9. Stöd till distribution och visning av film i hela landet**

Riksdagen avslår motion

2012/13:Kr1 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (S) yrkandena 2 och 4.

*Reservation 9 (S, V)***10. Digitalisering av biografier**

Riksdagen avslår motion

2012/13:Kr1 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (S) yrkande 3.

*Reservation 10 (S, V)***11. Stöd till import och lansering av kvalitetsfilm**

Riksdagen avslår motion

2012/13:Kr1 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (S) yrkande 6.

*Reservation 11 (S, V)***12. Textning och syntolkning**

Riksdagen avslår motion

2012/13:So314 av Anita Brodén (FP) yrkande 1.

*Reservation 12 (S, V)***13. Spridning av svensk film i utlandet**

Riksdagen avslår motion

2012/13:Kr1 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (S) yrkande 7.

*Reservation 13 (S)***14. Filmarkivet i Grängesberg**

Riksdagen avslår motion

2012/13:Kr252 av Carin Runeson och Kurt Kvarnström (båda S).

Reservation 14 (S, V)

Stockholm den 29 november 2012

På kulturutskottets vägnar

Gunilla Carlsson i Hisings Backa

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Gunilla Carlsson i Hisings Backa (S), Christer Nylander (FP), Cecilia Magnusson (M), Göran Montan (M), Kerstin Engle (S), Per Svedberg (S), Christina Zedell (S), Amir Adan (M), Tina Ehn (MP), Lars-Axel Nordell (KD), Margareta Larsson (SD), Lars Ohly (V), Agneta Gille (S), Peter Jutterström (M), Jörgen Hellman (S), Michael Svensson (M) och Rickard Nordin (C).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I proposition 2012/13:22 Bättre villkor för svensk film föreslår regeringen att riksdagen antar det förslag till ändring i inkomstskattelagen (1999:1229) som läggs fram i propositionen. Regeringens förslag till riksdagsbeslut och lagförslag finns i bilaga 1 respektive 2.

I propositionen redovisas vidare det nya filmavtalet mellan staten och film- och tv-branschen. Propositionen innehåller också regeringens bedömning av filmpolitikens inriktning samt regeringens bedömningar av de förslag som lämnades i Filmutredningens betänkande, Vägval för film (SOU 2009:73), som inte omfattas av filmavtalet.

Med anledning av propositionen har tre motioner väckts. I detta sammanhang behandlar utskottet även tre motionsyrkanden från den allmänna motionstiden 2012. Förslagen i motionerna finns i bilaga 1.

Utskottet har under sin behandling av ärendet besökt Stiftelsen Svenska Filminstitutet.

Utskottet har i betänkande 2012/13:KrU1 tillstyrkt regeringens förslag till medelsfördelning 2013 inom utgiftsområde 17, däribland nivån på anslaget 10:1 Filmstöd. Enligt förslaget ska anslaget för 2013 uppgå till ca 317 miljoner kronor.

Bakgrund

Regeringen beslutade den 18 juni 2008 att ge en särskild utredare i uppdrag att lämna förslag till finansiering och utformning av de framtida filmpolitiska insatserna (dir. 2008:88). Filmutredningen lämnade betänkandet Vägval för filmen (SOU 2009:73) i september 2009. Betänkandet har remissbehandlats.

Parterna i 2006 års filmavtal – staten, Sveriges Biografägareförbund, Folkets Hus och Parker, Riksföreningen Våra gårdar, Sveriges Filmthyrareförening u.p.a., Film- och TV-producenterna, Sveriges Television AB, TV4 AB (publ.), Modern Times Group MTG AB och C More Entertainment AB – enades i oktober 2009 om att förlänga det avtalet till att gälla under perioden 2011–2012. Kanal 5 AB valde att inte fortsätta som avtalspart under den tvååriga förlängningen.

I februari 2011 beslutade regeringen att tillkalla en särskild utredare för att få till stånd en ny branschsamverkan mellan staten och berörda aktörer för finansieringen av stöd till svensk film (dir. 2011:10). Utredaren, som skulle fungera som förhandlare, fick i uppdrag att eftersträva en långsiktig och breddad samverkan med fler bidragande aktörer än i 2006 års avtal. Uppdraget redovisades i januari 2012 genom att en avsiktsförklaring om

ett nytt filmavtal, 2013 års filmavtal, undertecknades av parterna i 2006 års filmavtal samt SBS TV AB (tidigare Kanal 5 AB) och Nätverket för Regionala Filmproduktionscenter.

I enlighet med avsiktsförklaringen undertecknades det nya filmavtalet av ovan nämnda parter den 25 september 2012. Regeringen godkände avtalet den 27 september 2012. Avtalet träder i kraft den 1 januari 2013 och gäller t.o.m. den 31 december 2015. I avtalet anges dock bl.a. att en förutsättning för dess giltighet är *att* regeringen meddelar vissa föreskrifter om filmstöd, *att* Europeiska kommissionen godkänner de stödformer och övriga villkor som anges i avtalet samt *att* riksdagen godkänner nödvändiga lagändringar och fattar nödvändiga beslut om statens bidrag till stiftelsen.

Regeringens förslag till ändring i inkomstskattelagen är föranledd av det nya filmavtalet. En särskild promemoria med lagförslag har tagits fram och remissbehandlats.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen redovisas ett nytt filmavtal. I propositionen lämnas förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229). Denna ändring gäller bl.a. en hänvisning till det nya filmavtalet och dess parter. Vidare innehåller propositionen regeringens bedömning av filmpolitikens inriktning. Regeringen redovisar också sin bedömning av de förslag i Filmutredningens betänkande, Vägval för filmen (SOU 2009:73), som inte omfattas av filmavtalet.

Utskottets överväganden

Ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229) vad gäller avdrag vid inkomstbeskattning för sådana avgifter och bidrag till Stiftelsen Svenska Filminstitutet som avses i 2013 års filmavtal med en ändring av ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna.

Propositionen

Regeringen föreslår en ändring i inkomstskattelagen (1999:1229) som innebär att det vid inkomstbeskattning ska göras avdrag för sådana avgifter och bidrag till Stiftelsen Svenska Filminstitutet som avses i 2013 års filmavtal.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att förslaget om ändring i inkomstskattelagen inte innebär någon ändring i sak utan endast ändring av avtalsdatum och parter i 2013 års filmavtal. Motsvarande bestämmelse finns alltså i dag när det gäller avgifter och bidrag enligt 2006 års filmavtal.

Innan filmavtalet kan träda i kraft måste – som framgått ovan – de stödformer och övriga villkor som anges i avtalet godkännas av Europeiska kommissionen. Anledningen till detta är att vissa av de stödformer som det här är fråga om skulle kunna betraktas som ett statsstöd. Enligt uppgift från Kulturdepartementet har aktuella stöd och villkor ännu inte godkänts av kommissionen. Det finns därför en risk för att det nya avtalet inte kommer att träda i kraft den 1 januari 2013. Samtidigt upphör 2006 års avtal att gälla i och med utgången av 2012. Utskottet föreslår därför att tidpunkten för ikraftträdandet ändras på så sätt att riksdagen lämnar till regeringen att bestämma detta samt att den föreslagna övergångsbestämmelsen ändras.

Utskottet föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229) med ändring av ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna.

Filmpolitikens inriktning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om en ändrad inriktning för de statliga insatserna för filmen och om att tillsätta en utredning om det statliga filmstödet.

Jämför reservationerna 1 (S, V) och 2 (V).

Propositionen

I propositionen anför regeringen att den övergripande inriktningen för filmpolitiken bör vara kvalitet, förnyelse och tillgänglighet. Regeringen gör bedömningen att med denna övergripande inriktning bör de statliga insatserna för filmen syfta till att främja produktion och utveckling av värdefull svensk film samt spridning och visning av värdefull film i olika visningsformer i hela landet. De statliga insatserna bör också syfta till att främja ett levande filmarv som bevaras, används och utvecklas samt internationellt utbyte och samverkan på filmområdet. Dessutom bör de statliga insatserna syfta till att främja barns och ungas kunskap om film och rörlig bild och deras eget skapande samt jämställdhet och mångfald på filmområdet.

Regeringens bedömning av filmpolitikens framtida inriktning utgår från de nya nationella kulturpolitiska målen som beslutades av riksdagen efter förslag i propositionen Tid för kultur (prop. 2009/10:3, bet. 2009/10:KrU5, rskr. 2009/10:145). Inriktningen på filmpolitiken omfattar de olika filmkulturella insatser som finansieras med statliga medel, de mål som staten ställt sig bakom i 2013 års filmavtal samt de medel som staten tillför enligt avtalet.

I stiftelseförordnandet för Stiftelsen Svenska Filminstitutet anges att syftet med stiftelsen är att främja värdefull svensk filmproduktion, spridning och visning av värdefull film, och bevarandet av filmer och material av film- och kulturhistoriskt intresse samt att verka för internationellt samarbete i dessa avseenden. Det är insatser inom dessa fyra områden – svensk filmproduktion, distribution och visning, filmen som kulturarv och internationellt filmsamarbete – som brukar lyftas fram som den nationella filmpolitikens huvuduppgifter.

Motionerna

Socialdemokraterna anför i kommittémotion 2012/13:Kr1 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (S) yrkande 1 att även jämställdhet och mångfald ska ingå i den övergripande inriktningen för de statliga insatserna för filmen.

I kommittémotion 2012/13:Kr326 av Lars Ohly m.fl. (V) yrkande 2 framförs att svensk film behöver bättre och mer långsiktiga villkor för att kunna stå sig i den internationella konkurrensen. Motionärerna menar att svensk film i dag är underfinansierad och ser ett framtida utvidgat filmavtal som det alternativ som skulle kunna skapa bättre ekonomiska villkor och därmed bättre konstnärliga villkor för filmen. Vänsterpartiet begär att det inför utgången av filmavtalet redan nu bör förberedas för hur ett statligt filmstöd ska se ut genom att det tillsätts en utredning.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar inledningsvis att en ökad jämställdhet i filmbranschen har varit ett mål för filmpolitiken alltsedan 2000 års filmavtal och att kraven på jämställdhet skärps genom 2013 års filmavtal.

Utskottet erinrar vidare om att filmpolitikens inriktning ska utformas från de nya nationella kulturpolitiska målen som beslutades av riksdagen hösten 2009 (prop. 2009/10:3, bet. 2009/10:KrU5, rskr. 2009/10:145). Utskottet välkomnade då dessa mål som man menade hade anpassats till en ny tid och till förändringar i omvärlden. Utskottet har samma uppfattning i dag och finner inget skäl att ha en annan uppfattning än vad regeringen redovisat i sina bedömningar.

Utskottet utgår från att regeringen i god tid inför utgången av 2013 års avtal påbörjar arbetet med frågan om filmpolitikens inriktning efter 2015.

Med det anförda avstyrker utskottet de aktuella motionsyrkandena.

2013 års filmavtal

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen konstaterar att ett nytt filmavtal har slutits mellan staten och film- och tv-branschen. Riksdagen avslår motionsyrkandena dels om riksdagen som avtalslutande part, dels om frågor som hanteras inom ramen för avtalet: jämställdhet, åtgärder mot olovlig hantering av film, förbättrade villkor för producenter, stöd till produktion av svensk film samt stöd till distribution och visning av film i hela landet.

Jämför reservationerna 3 (SD), 4 (S, V), 5 (SD), 6 (MP), 7 (S), 8 (SD) och 9 (S, V).

Propositionen

Regeringen gör bedömningen att överenskommelsen mellan staten och film- och tv-branschen innebär ökade resurser för svensk film och drama och att filmstöden öppnas för flera visningsfönster. Det innebär också ett breddat engagemang att avtalskretsen utökas. Dessutom tillkommer krav

på textning, förbättrade villkor för producenter och skärpta krav på jämställdhet. Regeringen gör bedömningen att 2013 års filmavtal kan bidra till en filmpolitik med inriktning på kvalitet, förnyelse och tillgänglighet.

Genom 2013 års filmavtal har parterna skärpt kraven på jämställdhet vid fördelning av stöd. Regeringen bedömer att detta kommer att bidra till att uppnå filmpolitikens inriktning om jämställdhet. Regeringen gör också bedömningen att avtalet bör innebära förbättrade förutsättningar för producenterna att verka på marknaden, bl.a. genom ett nytt producentstöd. Regeringen anför vidare att den olovliga hanteringen av film allvarligt undergräver finansieringen av ny svensk film. Därför är ett mål med avtalet att arbetet mot olovlig hantering av film i alla visningsformer ska främjas.

Det övergripande målet för 2013 års avtal är att främja en svensk filmproduktion av hög kvalitet och hög attraktionskraft, såväl nationellt som internationellt, samt en stark och dynamisk filmbransch. Produktionen ska vara präglad av både kontinuitet och förnyelse. Produktionsstöd till svensk film ska liksom tidigare omfatta förhandsstöd till långfilm, barn- och ungdomsfilm, kort- och dokumentärfilm och utveckling. Vidare omfattas publikrelaterat stöd och stöd till regionala produktionscentrum. Därutöver införs nya stöd till producenter, till nyskapande projekt, anpassade för spridning i skilda medier och på lika plattformar, och till dramaserier. En förutsättning för produktionsstöd är enligt avtalet att filmen kan visas med svensk text.

Regeringen gör bedömningen att stöden till distribution och visning är av stor betydelse för att film ska kunna visas i hela landet. De stöd som ingår i 2013 års filmavtal bör kunna bidra till ökad tillgänglighet och ett breddat utbud av film. Regeringen bedömer att utvecklingen i samband med digitaliseringen av biograferna även fortsättningsvis bör följas och att vissa stödformer vid behov bör anpassas till de nya förutsättningarna.

Totalt beräknas avtalet omfatta ca 417 miljoner kronor per år, beroende på biografavgifternas utveckling. Det statliga stödet är 200 miljoner kronor per år, vilket är en ökning med 15 miljoner årligen.

Motionerna

Mattias Karlsson (SD) anför i motion 2012/13:Kr3 yrkande 1 att riksdagen borde ha haft möjlighet att påverka innehållet i filmavtalet och därmed fördelningen av skattemedel, i stället för som nu enbart besluta om ett färdigförhandlat avtal.

Socialdemokraterna anför i kommittémotion 2012/13:Kr1 av Gunilla Carlson i Hisings Backa m.fl. (S) yrkande 5 att det är tveksamt om det kan beskrivas som en skärpning av jämställdhetsmålet att överge det nuvarande målet som innebär att ettdera könet bör vara representerat till minst 40 procent när det gäller manusförfattare, producenter och regissörer. Soci-

aldemokraterna anser att samma målformulering som tidigare ska gälla och att den lösare formuleringen om att stödet ska fördelas jämt mellan kvinnor och män inte är tillräckligt normerande utan snarare kontraproduktivt.

I motion 2012/13:Kr3 av Mattias Karlsson (SD) yrkande 2 anförs att det är olyckligt att filmavtalet låsts fast vid att utvärdera jämställdhet genom att se till i hur hög grad fördelningen av stöd går till män respektive kvinnor. Det förutsätter bristande jämställdhet i de fall denna fördelning inte är helt jämn. Det kan också finnas en risk för att det övergripande målet om jämn könsfördelning kan leda till att andra, kvalitativa bedömningsgrunder åsidosätts.

I motion 2012/13:Kr2 av Tina Ehn och Agneta Börjesson (båda MP) framförs att arbetet mot den olovliga hanteringen av film i och för sig är viktigt, men att det kan ifrågasättas om det ska vara en uppgift för filmpolitiken att ekonomisk stödja den opinionsbildning som branschen själv driver. Miljöpartiet anser att arbetet för att främja den legala filmmarknaden och motverka illegal hantering av film i stället bör vara en integrerad del av Filminstitutets verksamhet.

Socialdemokraterna framför i kommittémotion 2012/13:Kr1 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (S) yrkande 8 med anledning av 8 § i filmavtalet att det finns en motsättning mellan avtalet och gällande regler. I avtalet definieras vad som avses med en producent, och definitionen är enligt avtalet: "Med producent avses i detta avtal den fysiska person, det bolag eller annan juridisk person som verkställer och har det ekonomiska och konstnärliga huvudansvaret för produktionen av en film genom att projektutveckla, finansiera, inspela, färdigställa och exploatera densamma och som därigenom förvärvar och ansvarar för de i filmverket ingående rättigheterna." Här finns enligt motionärerna en motsättning eftersom avtalstexten inte överensstämmer med vad juridiken säger. Producenten förvärvar inte rättigheterna, det är upphovsmän och utövare som överlåter sina rättigheter under viss tid och på ett visst sätt. Rättigheter kan alltså ingå i ett verk men inte förvärfvas av producenten. Inte heller är det korrekt att påstå att producenten har det konstnärliga huvudansvaret då den ideella rätten inte överlåts. Detta betyder också att de producenter som då enligt dessa definitioner inte förvärvat rättigheter, enligt avtalet inte ska betraktas som producenter i filmavtalets mening och således inte heller kan söka stöd enligt avtalet. Dessa felaktigheter och otydligheter gör att det finnas betydande tolkningsproblematik kring en fråga som redan tidigare innehöll sprängkraft tolkningsmässigt. Socialdemokraterna anför att parterna måste reda ut denna fråga.

I motion 2012/13:Kr3 av Mattias Karlsson (SD) yrkande 3 anförs att det vore önskvärt med ett särskilt stöd riktat mot nyproduktioner av film som lyfter upp och levandegör den svenska historien och det svenska kulturarvet.

I kommittémotion 2012/13:Kr1 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (S) yrkande 2 understryker Socialdemokraterna att film i hela landet är ett centralt begrepp i filmpolitiken. De kommersiella biografaktörerna finns företrädesvis på landets större orter. För biografvisning på mindre orter tar landets olika folkrörelser ett stort ansvar. Genom visningsorganisationerna finns en unik biografstruktur över hela landet. Socialdemokraterna anför att det är viktigt att denna biografstruktur kan bibehållas och utvecklas. I motionen framförs att den lokala mötesplatsen i form av en biograf fyller en viktig funktion särskilt nu när biograferna kan ta emot direktsändningar av olika kultur- och nöjesprogram. För att stödja denna utveckling vill motionärerna att Svenska Filminstitutet prioriterar denna verksamhet.

Socialdemokraterna framför vidare i samma motion (yrkande 4) att det är viktigt att stödja nyetableringar av biografer i framför allt storstädernas ytterområden.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar inledningsvis att den svenska filmavtalsmodellen använts inom svensk filmpolitik sedan början av 1960-talet. Det första avtalet ingicks 1963 mellan staten och filmbranschen. Därefter har filmavtalet omformulerats och omförhandlats med olika tidsintervall. Från och med 1973 började staten att ge direkta bidrag till avtalets ändamål.

Den nuvarande modellen för filmpolitiken, som bl.a. innebär att frågan om utformning av olika stödformer omfattas av filmavtalet, har enligt utskottet hittills fungerat väl. Utskottet kan inte ställa sig bakom att riksdagen skulle påverka den närmare fördelningen av anslagsmedel på så sätt som Sverigedemokraterna förordar.

Vad gäller innehållet i avtalet konstaterar utskottet att 2013 års filmavtal innebär ökade resurser till svensk film, främst dramaserier men också, vilket utskottet välkomnar, ett utökat stöd till barn- och ungdomsfilm. Utskottet välkomnar också den ökade ambitionen att anpassa svensk film för spridning i skilda medier och på olika plattformar och därigenom göra den mer teknikneutral. Avtalet innebär vidare bättre villkor för producenter och en ökad jämställdhet och tillgänglighet. Utskottet konstaterar vidare att avtalet i dessa hänseenden ligger nära Filmutredningens förslag. Utskottet delar i huvudsak regeringens bedömningar vad gäller avtalets skrivningar och innehåll.

Utskottet konstaterar att lydelsen om jämställdhet i 2013 års avtal tydligt har skärpts i förhållande till 2006 års avtal. Avtalsparterna tar i det nya avtalet tydligt ställning för en jämn fördelning av förhandsstöden. I likhet med regeringen anser utskottet att det är en angelägen uppgift för Filminstitutet att aktivt och långsiktigt arbeta för att upprätthålla och utveckla en jämn könsfördelning i filmbranschen. Det är dock lika viktigt att filmbranschen själv tar ett eget ansvar för denna utveckling. Utskottet menar att avtalets skärpta lydelse om krav på jämställdhet vid fördelning

av stöd på filmområdet visar att parterna finner denna fråga angelägen. Utskottet förutsätter att fördelning av stöd görs på kvalitativa bedömningsgrunder.

Utskottet konstaterar att stöd till åtgärder mot olovlig hantering av film infördes i 2006 års filmavtal. I det nya avtalet förtydligas formerna för redovisning av stödet. Utskottet anser, i likhet med regeringen, att arbetet mot olovlig hantering av film och andra former av upphovsrättsintrång är viktigt och ser därför positivt på de förtydliganden som gjorts i avtalet om redovisning och uppföljning av stödets hantering. Utskottet anser att Filminstitutet spelar en viktig roll i detta arbete.

Ett nytt producentstöd förs in i avtalet i syfte att motverka större konsolidering i färre och större bolag samt öka det ekonomiska och konstnärliga risktagandet i svensk film. Utskottet ser positivt på detta och menar att en ökad diversifiering kan bidra till en utveckling av förnyelse av den svenska filmen.

I filmavtalet definieras vad som avses med en producent. Den definitionen är begränsad till avtalet mellan de parter som undertecknat detta. Relationerna mellan regissör eller manusförfattare och producenter är frågor som berör tredje man och faller således utanför avtalet. Vad som har definierats i avtal påverkar inte bestämmelserna i lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk.

Utskottet konstaterar att det övergripande målet för 2013 års filmavtal bl.a. är att främja svensk filmproduktion av hög kvalitet och hög attraktionskraft, såväl nationellt som internationellt. Produktionsstöd till svensk film omfattar, liksom i tidigare avtal, förhandsstöd till bl.a. långfilm, barn- och ungdomsfilm, kort- och dokumentärfilm. Dessutom införs nya förhandsstöd till konvergerande medier och till dramaserier. Tillsammans med det publikrelaterade efterhandsstödet och efterhandsstödet till producenter anser utskottet att dessa bör utgöra en god och stabil grund för den svenska filmproduktionen. Utskottet erinrar också om stöd till distribution och visning som är av stor betydelse för att tillgängliggöra film i hela landet. Den digitala visningstekniken innebär också att det blir enklare och billigare att distribuera flera kopior av en film samtidigt. Utskottet välkomnar regeringens satsningar på digitalisering av biografer (se även nedan).

Med det anförda avstyrker utskottet de aktuella motionsyrkandena.

Övriga filmpolitiska frågor

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avslår motionsyrkanden om filmpolitiska frågor som inte omfattas av filmavtalet och där regeringen i propositionen redovisat sina bedömningar: digitalisering av biografier, stöd till import och lansering av kvalitetsfilm, textning och syntolkning samt Filminstitutets samarbete med Kungl. biblioteket.

Jämför reservationerna 10 (S, V), 11 (S, V), 12 (S, V), 13 (S) och 14 (S, V).

Propositionen

Regeringen redovisar i propositionen sin bedömning av de förslag i Filmutredningens betänkande, Vägval för filmen (SOU 2009:73), som inte omfattas av filmavtalet. De berör främst de medel som staten fördelar till filmområdet i form av stöd till filmkulturella ändamål och särskilda satsningar.

Regeringen konstaterar inledningsvis att Filminstitutet även fortsättningsvis bör ha en betydelsefull roll för genomförandet av den svenska filmpolitiken. Vad gäller arbetet med digitalisering av biografier bedömer regeringen att detta ökar möjligheterna för ett filmutbud präglat av bredd och mångfald i hela landet. Regeringen konstaterar vidare att Filminstitutet redan, som Filmutredningen föreslog, öppnat stödet till import och lansering av kvalitetsfilm för filmer som inte visas på biograf. Enligt regeringen bör förändringarna i 2013 års filmavtal, med ett borttagande av kravet på biografpremiär för förhandsstöd till långfilm, leda till en ökad teknikneutralitet i stödsystemen. Detta underlättar främst för utländska filmer från icke engelskspråkiga länder i Europa och övriga världen. Barn- och ungdomsfilm har särskild prioritet.

Vad gäller digitalisering av äldre svensk film konstaterar regeringen att en förutsättning för att filmarvet i framtiden ska vara tillgängligt för omvärlden är att Filminstitutets arkiv och samlingar digitaliseras. Regeringen bedömer att detta arbete bör prioriteras av Filminstitutet under de kommande åren.

Regeringen bedömer att tillgängligheten till film för personer med funktionsnedsättning bör kunna öka genom de ändrade förutsättningar för textning och syntolkning av film som den digitala utvecklingen och villkoren i 2013 års filmavtal medför. Även tillgängligheten till film på de nationella minoritetsspråken bör kunna öka.

Regeringen gör i propositionen följande bedömning i fråga om spridning av svensk film i utlandet: Filminstitutet har uppdraget att främja svensk film i utlandet. Svenska institutet har uppdraget att främja Sverigebilden och använder ofta film för ändamålet. En mer effektiv och samordnad användning av de resurser som används för spridningen av svensk

film i utlandet bör åstadkommas. Regeringen avser att ge Filminstitutet och Svenska institutet i uppdrag att närmare utreda formerna för verksamheten.

Regeringen bedömer också att det samarbete som har utvecklats mellan Filminstitutet och Kungl. biblioteket bör fortsätta, särskilt när det gäller frågor som rör digitalisering av det audiovisuella arvet. Regeringen gör vidare bedömningen att de satsningar som gjorts under de senaste åren bör utgöra en god och tillräcklig grund för Stiftelsen Ingmar Bergmans fortsatta arbete med att vårda Ingmar Bergmans minne. Det är också regeringens bedömning att det kan ifrågasättas om den låga mervärdesskattesatsen på biografföreställningar bör behållas om filmavtalet upphör att gälla.

Motionerna

Socialdemokraterna anför i kommittémotion 2012/13:Kr1 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (S) yrkande 3 att digitalisering av biografier på mindre orter bör stödjas. Man menar att digitaliseringsstödet bör innehålla en offensiv satsning på nya biografier och inte bara befästa en gammal struktur. Socialdemokraterna framför vidare att i och med digitaliseringen kan lokalerna också användas för t.ex. interaktiva konferenser, vilket kan vara en viktig lokaliseringfaktor för tjänsteföretag.

Socialdemokraterna konstaterar i kommittémotion 2012/13:Kr1 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (S) yrkande 6 att 2011 hade 240 filmer premiär i Sverige. Enligt Svenska Filminstitutet var endast 18 av dem från andra delar av världen än USA och Europa. Socialdemokraterna anser att Svenska Filminstitutet behöver utökade ekonomiska resurser för att stimulera branschens aktörer att ta ett större ansvar för visning och import av film från andra länder än USA och Europa. Socialdemokraterna menar också att det behövs olika projekt för att främja ett bredare utbud på våra biografier.

I motion 2012/13:So314 av Anita Brodén (FP) yrkande 1 pekas på betydelsen av att få tillgång till ett rikt kulturliv, trots hörselnedsättning. Motionären anser att det är viktigt att samhället stöder de hörselskadade till ett mer tillgängligt kulturliv med mer textning av bl.a. film på biografier.

Socialdemokraterna föreslår i kommittémotion 2012/13:Kr1 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (S) yrkande 7 att regeringen skyndsamt ser över och återkommer med förslag om hur frågan om visning av svensk film utomlands ska organiseras och finansieras. Socialdemokraterna understryker att svensk film är en utmärkt bärare av värderingar och skildrare av svenska förhållanden och man pekar på lösningar som involverar Svenska Filminstitutet.

I motion 2012/13:Kr252 av Carin Runeson och Kurt Kvarnström (båda S) framförs vikten av en långsiktig satsning på verksamheten vid Filmarkivet i Grängesberg för att rädda kulturhistoriskt värdefull film och göra den tillgänglig för forskare och allmänhet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att det är av stor vikt att prioritera arbetet med en digitalisering av samtliga biografer. Vid årsskiftet 2012/2013 beräknas den analoga filmdistributionen i princip upphöra, vilket påverkar de biografer som ännu inte har digitaliserats. Utskottet vill i det sammanhanget peka på regeringens satsning på digitalisering av biografer som påbörjades 2011 och omfattar totalt 60 miljoner kronor. För att säkerställa att biografer runt om i landet kan ställa om från analog till digital teknik i den takt som är nödvändig föreslog regeringen i budgetpropositionen för 2013 att satsningens återstående 30 miljoner kronor tillförs Filminstitutet redan under 2013 i stället för som tidigare aviserats 15 miljoner kronor per år under åren 2013 och 2014 (prop. 2012/13:1, utg.omr. 17, s. 142).

Utskottet konstaterar att Filminstitutet fördelar stöd till spridning och visning av film, bl.a. stöd till import och lansering av kvalitetsfilm. Under 2011 uppgick detta stöd till ca 5,4 miljoner kronor. Filminstitutet har öppnat stödet till import och lansering av kvalitetsfilm som inte visas på biograf. Detta ger en möjlighet att visa film i andra visningsfönster än på biografer, något som kan vara särskilt viktigt för utländsk film från icke engelskspråkiga länder eller film producerad av mindre filmbolag.

En viktig utgångspunkt i kulturpolitiken är att alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. I syfte att göra svensk film tillgänglig för synskadade och hörselskadade, men även för de nationella minoriteterna, fördelar Filminstitutet sedan 2000 stöd till textning och syntolkning av film och video på svenska och nationella minoritetsspråk. Stödet uppgick 2011 till drygt 1,9 miljoner kronor och kan sökas av distributörer, biografägare eller intresseorganisationer. 2013 års filmavtal innebär ett krav på att filmer för att få produktionsstöd ska kunna visas med svensk text.

Utskottet vill också peka på att Svenska Filminstitutet och Post- och telestyrelsen samverkar i ett syntolkningsprojekt i syfte att göra biografvisningar tillgängliga för synskadade. Projektets målsättning är att hitta tekniska lösningar och genomföra försök som ökar tillgången och ger synskadade bättre möjligheter att uppleva film på biograf. Utskottet vill i detta sammanhang också lyfta fram den möjlighet att öka tillgängligheten till film som den digitala utvecklingen innebär. Enligt utskottet görs alltså omfattande insatser för att öka tillgängligheten till film, bl.a. för personer med funktionsnedsättning.

Regeringen aviserar i propositionen att den avser att ge Filminstitutet och Svenska institutet i uppdrag att närmare utreda formerna för sin verksamhet när det gäller spridning av svensk film utomlands. Utskottet välkomnar en utredning för att åstadkomma en mer effektiv och samordnad användning av resurserna för att sprida svensk film och därmed också en bild av det svenska samhället i utlandet.

Filmarkivet i Grängesberg är ett kulturhistoriskt arkiv för filmer från föreningar, företag, kommuner, arkiv, museer och privatpersoner. Syftet är att bevara icke-fiktiv film som inte är avsedd för biografvisning. År 2011 tog

Kungl. biblioteket över verksamheten, som tidigare bedrevs av Svenska Filminstitutet. Filmarkivet ingår alltså som en del av Kungl. bibliotekets ordinarie verksamhet. Utskottet är inte berett att förorda någon särskild satsning på sätt som föreslås i motion 2012/13:Kr252.

Med det anförda avstyrker utskottet de aktuella motionsyrkandena.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Övergripande inriktning, punkt 2 (S, V)

av Gunilla Carlsson i Hisings Backa (S), Kerstin Engle (S), Per Svedberg (S), Christina Zedell (S), Lars Ohly (V), Agneta Gille (S) och Jörgen Hellman (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2012/13:Kr1 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (S) yrkande 1.

Ställningstagande

Regeringen anser att kvalitet, förnyelse och tillgänglighet ska ses som den övergripande inriktningen för de statliga insatserna för filmen. Till detta vill vi även lägga såväl jämställdhet som mångfald. I övrigt delar vi regeringens bedömning av vad som ska främjas inom filmpolitikens område.

Vad som här anförts bör riksdagen ge regeringen till känna. Därmed bifaller regeringen motion 2012/13:Kr1 (S) yrkande 1.

2. Framtida statligt filmstöd, punkt 3 (V)

av Lars Ohly (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2012/13:Kr326 av Lars Ohly m.fl. (V) yrkande 2.

Ställningstagande

Film är en konststart som i sig rymmer alla andra konstarter: berättelsen, bilden, musiken, dramat, dansen osv. Det är ett medium med stor genomslagskraft som i hög grad formar vår bild av världen och vid sidan av musiken den konststart som flest ungdomar regelbundet kommer i kontakt med.

Svensk film behöver bättre och mer långsiktiga villkor för att kunna stå sig i den internationella konkurrensen. Ett sådant bör anpassas efter att film i takt med teknikutvecklingen visas på allt fler dukar och skärmar jämfört med tidigare. Jag ser ett framtida utvidgat filmavtal som det alternativ som skulle kunna skapa bättre ekonomiska villkor och därmed bättre konstnärliga villkor för filmen.

Särskilt möjligheterna till produktion av svenska kvalitetsfilmer för barn och unga behöver stärkas. Uppdraget att verka för ökad jämställdhet och mångfald bland filmskaparna och stödet för internationell marknadsföring av svensk film behöver stärkas. Inför utgången av filmavtalet bör det redan nu förberedas för hur ett statligt filmstöd ska se ut genom att det tillsätts en utredning.

Vad som här anförts bör riksdagen ge regeringen till känna. Därmed bifaller regeringen motion 2012/13:Kr326 (V) yrkande 2.

3. Innehållet i filmavtalet, punkt 4 (SD)

av Margareta Larsson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13:Kr3 av Mattias Karlsson (SD) yrkande 1.

Ställningstagande

Alltsedan 1963, då det första filmavtalet tecknades, har svensk filmindustrifått stöd av staten genom detta avtal. Avtalet har omförhandlats vart femte år och för statens räkning har det varit regeringen som haft till uppgift att delta i förhandlingarna och underteckna avtalet. Riksdagen har formellt godkänt avtalet för att medge den finansiering som sker genom statliga bidrag.

Sverigedemokraterna anser det inte vara en tillfredsställande modell att riksdagen enbart får besluta om ett redan färdigförhandlat avtal. Folkets främsta företrädare borde i rimlighetens namn ha möjligheten att påverka innehållet i ett avtal som ligger till grund för fördelning av skattemedel.

Vad som här anförts bör riksdagen ge regeringen till känna. Därmed bifaller regeringen motion 2012/13:Kr3 (SD) yrkande 1.

4. Jämställdhetsmål, punkt 5 (S, V)

av Gunilla Carlsson i Hisings Backa (S), Kerstin Engle (S), Per Svedberg (S), Christina Zedell (S), Lars Ohly (V), Agneta Gille (S) och Jörgen Hellman (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2012/13:Kr1 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (S) yrkande 5 och avslår motion

2012/13:Kr3 av Mattias Karlsson (SD) yrkande 2.

Ställningstagande

Vi ställer oss tveksamma till om det kan beskrivas som en skärpning av jämställdhetsmålet att överge det nuvarande målet som innebär att ettdera könet, räknat i antalet projekt som får stöd, bör vara representerat till minst 40 procent när det gäller manusförfattare, producent och regissör. Regeringen talar nu om att ”stödet ska fördelas jämnt mellan kvinnor och män”. Skälet för att överge det tidigare målet verkar vara att man inte uppnått det avsedda målet under förra avtalet och att det därför är meningslöst att upprätthålla det. Vi delar inte denna bedömning utan tycker att man med lite mer uthållighet ska fortsätta med samma målformulering. Om man med ”jämnt” avser en 50/50-fördelning som en skärpning från minst 40 procent för ettdera könet, hade det varit på sin plats att tydligt beskriva att det var det man menade. Eftersom man inte uttrycker det så är det vår bedömning att den lösare formuleringen om att ”stödet ska fördelas jämnt mellan kvinnor och män” inte är tillräckligt normerande utan snarare kontraproduktivt.

Vad som här anförts bör riksdagen ge regeringen till känna. Därmed bifaller regeringen motion 2012/13:Kr1 (S) yrkande 5 och avslår motion 2012/13:Kr3 (SD) yrkande 2.

5. Jämställdhetsmål, punkt 5 (SD)

av Margareta Larsson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2012/13:Kr3 av Mattias Karlsson (SD) yrkande 2 och

avslår motion

2012/13:Kr1 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (S) yrkande 5.

Ställningstagande

Det nya filmavtalet ställer upp som mål att fördelningen av stöd mellan kvinnor och män ska vara jämn. Detta innebär skärpta krav jämfört med nu gällande avtal som haft målsättningen att ettdera könet senast ett år före avtalsperiodens slut bör ha fått minst 40 procent av de fördelade stöden.

Jämställdhet innebär för Sverigedemokraterna att män och kvinnor är lika inför lagen, har samma rättigheter och skyldigheter och att alla människor oavsett könstillhörighet har rätt och möjlighet att välja sin egen väg i livet. Jämställdhet behöver alltså inte innebära att män och kvinnor gör exakt samma saker i exakt samma omfattning.

Svenska kvinnor är kompetenta, resursstarka och således fullt kapabla att ta plats inom vilken bransch de än väljer att söka sig till. Detta innebär dock inte per automatik att en jämn könsfördelning uppstår inom alla branscher. I dagsläget får färre kvinnor än män filmstöd, men att enbart se till fördelning av stöd är enligt vår åsikt ett trubbigt verktyg för att mäta jämställdhet och lika villkor då det är fullt möjligt att det finns bakomliggande faktorer som kan förklara en skev fördelning. Det är dessutom min övertygelse att all form av kvotering i stället för att öppna dörrar snarast verkar kontraproduktivt genom att befästa föreställningar om att det ena könet inte kan klara sig utan riktat stöd.

Jag anser det vara olyckligt att filmavtalet låsts fast vid att utvärdera jämställdhet genom att se till i hur hög grad fördelning av stöd går till män respektive kvinnor och att det förutsätter bristande jämställdhet i de fall denna fördelning inte är helt jämn. Det kan också finnas en risk med att det övergripande målet om jämn könsfördelning kan leda till att andra, kvalitativa bedömningsgrunder åsidosätts. Detta bör ges regeringen till känna.

Vad som här anförts bör riksdagen ge regeringen till känna. Därmed bifaller regeringen motion 2012/13:Kr3 (SD) yrkande 2 och avslår motion 2012/13:Kr1 (S) yrkande 5.

6. Åtgärder mot olovlig hantering av film, punkt 6 (MP)

av Tina Ehn (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförts i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2012/13:Kr2 av Tina Ehn och Agneta Börjesson (båda MP).

Ställningstagande

I utredningen Vägval för filmen (SOU 2009:73) föreslogs att stödet till åtgärder mot olovlig hantering av film ska avskaffas. Regeringen väljer dock i propositionen att föreslå fortsatt stöd till filmbranschen och tv-företagen för detta åtagande.

Arbetet mot den olovliga hanteringen av film är generellt sett viktigt, men det kan ifrågasättas om det ska vara en uppgift för filmpolitiken att ekonomiskt stödja den opinionsbildning som branschen själv bedriver. Miljöpartiet anser att arbetet för att främja den legala filmmarknaden och motverka illegal hantering av film i stället, likt utredningens förslag, bör vara en integrerad del av Filminstitutets utåtriktade verksamhet.

Vad som här anförs bör riksdagen ge regeringen till känna. Därmed bifaller regeringen motion 2012/13:Kr2 (MP).

7. Förbättrade villkor för producenter, punkt 7 (S)

av Gunilla Carlsson i Hisings Backa (S), Kerstin Engle (S), Per Svedberg (S), Christina Zedell (S), Agneta Gille (S) och Jörgen Hellman (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13:Kr1 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (S) yrkande 8.

Ställningstagande

I § 8 i filmavtalet definieras vad som avses med en producent och definitionen är enligt avtalet: "Med producent avses i detta avtal den fysiska person, det bolag eller annan juridisk person som verkställer och har det ekonomiska och konstnärliga huvudansvaret för produktionen av en film genom att projektutveckla, finansiera, inspela, färdigställa och exploatera densamma och som därigenom förvärvar och ansvarar för de i filmverket ingående rättigheterna." Här finns en motsättning eftersom avtalstexten inte överensstämmer med vad juridiken säger. Producenten förvärvar inte rättigheterna, det är upphovsmän och utövare som överlåter sina rättigheter under viss tid och på ett visst sätt. Rättigheter kan alltså ingå i ett verk men ej förvärvas av producenten. Inte heller är det korrekt att påstå att producenten har det konstnärliga huvudansvaret då den ideella rätten inte överlåts. Detta betyder också att de producenter som då enligt dessa definitioner inte förvärvat rättigheter, enligt avtalet inte ska betraktas som producenter i filmavtalets mening och således inte heller kan söka stöd enligt

avtalet. Dessa felaktigheter och otydligheter gör att det finnas betydande tolkningsproblematik kring en fråga som redan tidigare innehöll sprängkraft tolkningsmässigt. Vi tror det är klokt att parterna reder ut denna fråga.

Vad som här anförts bör riksdagen ge regeringen till känna. Därmed bifaller regeringen motion 2012/13:Kr1 (S) yrkande 8.

8. Stöd till produktion av svensk film, punkt 8 (SD)

av Margareta Larsson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförts i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13:Kr3 av Mattias Karlsson (SD) yrkande 3.

Ställningstagande

I filmavtalet definieras ett antal kategorier som alla beviljas särskilt riktade produktionsstöd. Detta är givetvis ett gott verktyg för att säkerställa stöd till produktioner av prioriterad karaktär.

Producenter av historisk film och kulturarvsfilm verkar ofta under särskilda och ibland fördyrande villkor. Genren tenderar att hamna mellan stolar i fråga om bidragsgivning.

Sverigedemokraterna menar att det vore önskvärt med ett särskilt stöd riktat mot nyproduktioner som lyfter upp och levandegör den svenska historien och det svenska kulturarvet. Genom att känna vår historia känner vi oss själva; vårt gemensamma arv utgör själva fundamentet för vårt samhällsbygge. Det är min övertygelse att stärkta möjligheter till produktion av historisk film skulle bidra till ökad gemenskap och en mer sammanhållen nation.

Vad som här anförts bör riksdagen ge regeringen till känna. Därmed bifaller regeringen motion 2012/13:Kr3 (SD) yrkande 3.

9. Stöd till distribution och visning av film i hela landet, punkt 9 (S, V)

av Gunilla Carlsson i Hisings Backa (S), Kerstin Engle (S), Per Svedberg (S), Christina Zedell (S), Lars Ohly (V), Agneta Gille (S) och Jörgen Hellman (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13:Kr1 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (S) yrkandena 2 och 4.

Ställningstagande

Film i hela landet är ett centralt begrepp i filmpolitiken. De kommersiella biografaktörerna finns företrädesvis på landets större orter, t.ex. finns SF Bio på 20 större orter. För biografvisning på mindre orter tar landets olika folkrörelser ett stort ansvar. Genom visningsorganisationerna finns en unik biografstruktur över hela landet. Det är viktigt att denna biografstruktur kan bibehållas och utvecklas. Den lokala mötesplatsen i form av en biograf fyller en viktig funktion, särskilt nu när biograferna kan ta emot direktsändningar av olika kultur- och nöjesprogram. För att stödja denna utveckling vill vi att Svenska Filminstitutet prioriterar denna verksamhet.

De mindre orternas biografer hotas av nedläggning, och därför behövs ett extra stöd där kraven anpassas för biografer på mindre orter. Det finns även ett behov av nya mötesplatser där film visas i storstädernas ytterområden.

Vad som här anförs bör riksdagen ge regeringen till känna. Därmed bifaller regeringen motion 2012/13:Kr1 (S) yrkandena 2 och 4.

10. Digitalisering av biografer, punkt 10 (S, V)

av Gunilla Carlsson i Hisings Backa (S), Kerstin Engle (S), Per Svedberg (S), Christina Zedell (S), Lars Ohly (V), Agneta Gille (S) och Jörgen Hellman (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13:Kr1 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (S) yrkande 3.

Ställningstagande

Digitaliseringen av biograferna är nu i ett slutskede, och det är särskilt angeläget att de mindre orternas biografer kan digitaliseras. Den lokala mötesplatsen i form av en biograf fyller en viktig funktion, särskilt nu när biograferna kan ta emot direktsändningar av olika kultur- och nöjesprogram. För att stödja denna utveckling vill vi att Svenska Filminstitutet prioriterar denna verksamhet.

De mindre orternas biografer hotas nu av nedläggning, och därför behövs ett extra stöd där kraven anpassas för biografer på mindre orter. Det finns även ett behov av nya mötesplatser där film visas i storstädernas

ytterområden. Digitaliseringsstödet bör innehålla en offensiv satsning på nya biografier och inte bara befästa en gammal struktur. Folkets Hus och Parker har gått före och sedan länge etablerat "Digitala Hus". Deras liveut-sändningar från bl.a. Metropolitan har blivit en succé, men i och med digitaliseringen kan dessa lokaler också användas för t.ex. interaktiva konferenser, vilket kan vara en viktig lokaliseringfaktor för tjänsteföretag. I den socialdemokratiska budgetmotionen har vi föreslagit 10 miljoner kronor för att särskilt stödja digitalisering av biografier på mindre orter och nyetablering i framför allt storstädernas ytterområden där det finns stora bostadsområden (anslag 10:1).

Vad som här anförts bör riksdagen ge regeringen till känna. Därmed bifaller regeringen motion 2012/13:Kr1 (S) yrkande 3.

11. Stöd till import och lansering av kvalitetsfilm, punkt 11 (S, V)

av Gunilla Carlsson i Hisings Backa (S), Kerstin Engle (S), Per Svedberg (S), Christina Zedell (S), Lars Ohly (V), Agneta Gille (S) och Jörgen Hellman (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförts i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13:Kr1 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (S) yrkande 6.

Ställningstagande

År 2011 hade 240 filmer premiär i Sverige. Endast 18 av dem var från andra delar av världen än USA och Europa, redovisar Svenska Filminstitutet. Vi har i Sverige mycket liten möjlighet att se all den spännande film som produceras i t.ex. Indien, Kina, Japan, Mellanöstern eller andra delar av världen. Den svenska film- och biografbranschen har inte hängt med i denna utveckling. Svenska Filminstitutet behöver få utökade ekonomiska resurser för att stimulera branschens aktörer att ta ett större ansvar för visning och import av film från andra länder än USA och Europa. Det behövs olika projekt för att främja ett bredare utbud på våra biografier.

Vad som här anförts bör riksdagen ge regeringen till känna. Därmed bifaller regeringen motion 2012/13:Kr1 (S) yrkande 6.

12. Textning och syntolkning, punkt 12 (S, V)

av Gunilla Carlsson i Hisings Backa (S), Kerstin Engle (S), Per Svedberg (S), Christina Zedell (S), Lars Ohly (V), Agneta Gille (S) och Jörgen Hellman (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13:So314 av Anita Brodén (FP) yrkande 1.

Ställningstagande

Att få tillgång till ett rikt kulturliv, trots hörselnedsättning, är oerhört viktigt. Det är viktigt att samhället stöder de hörselskadade till ett tillgängligare kulturliv med mer textning också av film på bio, dvd-filmer och teater. Pjäser och liknande arrangemang går utmärkt att texta, ändå är det sällsynt. Detta är något som behöver förbättras.

Vad som här anförs bör riksdagen ge regeringen till känna. Därmed bifaller regeringen motion 2012/13:So314 (FP) yrkande 1.

13. Spridning av svensk film i utlandet, punkt 13 (S)

av Gunilla Carlsson i Hisings Backa (S), Kerstin Engle (S), Per Svedberg (S), Christina Zedell (S), Agneta Gille (S) och Jörgen Hellman (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13:Kr1 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (S) yrkande 7.

Ställningstagande

Svensk Filmindustri (SF) sade i april i år upp sitt mångåriga samarbetsavtal med Svenska institutet, som rör visningar av svensk film i samband med olika arrangemang utomlands. Konsekvensen har blivit att väsentligt mycket mindre svensk film nu visas utomlands. Detta är beklagligt då det drabbar svensk film och svenska filmarbetare.

Utöver regelbundet återkommande filmfestivaler och svenska filmveckor har SF totalt varje år fått över 1 000 förfrågningar från ambassader och andra utlandsbeskickningar som vill visa svensk film. Dessa visningar har skett i samarbete med Svenska institutet.

Efterfrågan från utlandsmyndigheterna har ökat. De vill visa mer svensk film, som har gott rykte kvalitetsmässigt. Svensk film är också en utmärkt bärare av värderingar och skildrare av svenska förhållanden.

Svenska Filminstitutet har god kunskap om svensk film ur alla aspekter. Flera aktörer har pekat på lösningar som involverar Svenska Filminstitutet som den svenska expertorganisationen för film.

Vi föreslår att regeringen skyndsamt ser över frågan och återkommer med förslag om hur visning av svensk film utomlands ska organiseras och finansieras.

Vad som här anförts bör riksdagen ge regeringen till känna. Därmed bifaller regeringen motion 2012/13:Kr1 (S) yrkande 7.

14. Filmarkivet i Grängesberg, punkt 14 (S, V)

av Gunilla Carlsson i Hisings Backa (S), Kerstin Engle (S), Per Svedberg (S), Christina Zedell (S), Lars Ohly (V), Agneta Gille (S) och Jörgen Hellman (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförts i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13:Kr252 av Carin Runeson och Kurt Kvarnström (båda S).

Ställningstagande

Filmarkivet i Grängesberg är unikt i sitt slag och är en viktig och levande källa till kunskap om svenska folkets liv och arbete under 1900-talet. Uppdraget innebär att filmarkivet i dialog med forskarsamhället och kulturlivet samt efter samråd med Kungl. biblioteket har till uppgift att samla in, vårda, bevara och tillgängliggöra icke-fiktiv film som upptagits på filmbas men inte är avsedd för biografvisning.

Genom Filmarkivet i Grängesberg finns nu en nationell kulturinstitution som tar hand om kulturhistoriskt värdefull film som i hög grad berättar om 1900-talets Sverige, film som annars skulle stanna i gömmorna hos föreningar, företag och privatpersoner.

Alltsedan starten har filmarkivet, som besitter ett stort kunnande på det här området, samarbetat med läns museer över hela landet. Detta skapar i sin tur stora möjligheter och gör att arkivet kan bli en positiv resurs för museerna i deras strävan att integrera den kulturhistoriskt värdefulla filmen i den regionala utställningsverksamheten. Samarbete har dessutom etablerats med högskola och universitet i syfte att få till rutiner och bedriva forskning på arkivets material. Samarbete finns även med företag och en lång rad föreningar.

Det är viktigt att verksamheten vid Filmarkivet i Grängesberg fortsätter att bygga på en god satsning som är stadig och långsiktig, och som med tanke på behovet borde utökas, så att man kan planera på ett bra sätt för denna viktiga verksamhet för att rädda den kulturhistoriskt värdefulla filmen undan förstörelse samt att göra den tillgänglig för forskning och för allmänhet.

Vad som här anförts bör riksdagen ge regeringen till känna. Därmed bifaller regeringen motion 2012/13:Kr252 (S).

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2012/13:22 Bättre villkor för svensk film:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).

Följdmotionerna

2012/13:Kr1 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (S):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om jämställdhet och mångfald som en del av den övergripande inriktningen på filmpolitiken.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om spridning och visning av film.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att stödja digitalisering av biografier på mindre orter.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att stödja nyetablering av biografier i framför allt storstädernas ytterområden.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om jämställdhet och fördelning av stöd mellan kvinnor och män.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om stöd till import och lansering av kvalitetsfilm.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om spridning av svensk film utomlands.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om § 8 i filmavtalet.

2012/13:Kr2 av Tina Ehn och Agneta Börjesson (båda MP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om åtgärder mot olovlig hantering av film.

2012/13:Kr3 av Mattias Karlsson (SD):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om den demokratiska förankringen av filmavtalet.

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om de skärpta kraven på jämställdhet i filmavtalet.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om filmstöd till kulturarvsfilm.

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2012

2012/13:So314 av Anita Brodén (FP):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om mer textning av tv-program, film på bio, dvd-filmer och teater.

2012/13:Kr252 av Carin Runeson och Kurt Kvarnström (båda S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Filmarkivet i Grängesberg.

2012/13:Kr326 av Lars Ohly m.fl. (V):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett utökat filmstöd.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs att 16 kap. 11 § inkomstskattelagen (1999:1229)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

16 kap.**11 §**

Avdrag ska göras för sådana avgifter och bidrag till Stiftelsen Svenska Filminstitutet som avses i ett avtal som träffats den 15 september 2005 mellan å ena sidan staten och å andra sidan Sveriges Biografägareförbund, Folkets Hus och Parker, Riksföreningen Våra Gårdar, Sveriges Filmuthyrareförening u.p.a., Svenska Film-distributörers Förening u.p.a., Föreningen Sveriges Film-producenter, Sveriges Television AB, TV 4 AB (publ.), Modern Times Group MTG AB, Kanal 5 AB och C More Entertainment AB.

Avdrag ska göras för sådana avgifter och bidrag till Stiftelsen Svenska Filminstitutet som avses i ett avtal som träffats den 25 september 2012 mellan å ena sidan staten och å andra sidan Sveriges Biografägareförbund, Folkets Hus och Parker, Riksföreningen Våra Gårdar, Sveriges Filmuthyrareförening u.p.a., Film- och TV-producenterna i Sverige ek. för., Nätverket för Regionala Film-produktionscenter, Sveriges Television AB, TV4 AB, Modern Times Group MTG AB, SBS TV AB och C More Entertainment AB.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013 och tillämpas på avgifter och bidrag som har betalats respektive lämnats efter den 31 december 2012.

2. Äldre bestämmelser gäller dock fortfarande för sådana avgifter och bidrag som har betalats respektive lämnats för tid före ikraftträdandet.

¹ Lagen omtryckt 2008:803.